

KONSUMPRISINDEKS 1516-2010 MED KALKULATOR

Basert på nyere forskning ved NHH er det utarbeidet en sammenhengende konsumprisindeks for perioden 1516-2010. Til prisindeksen er det laget en kalkulator som gir mulighet for beregning av ekvivalente verdier mellom tidligere og nåtidige pengebeløp.

For kalkulator, se <http://www.norges-bank.no/no/prisstabilitet/inflasjon/priskalkulator/>

NB! Da kalkulatoren bare opererer med kroner, må en ta hensyn til hvilke myntsorter som til enhver tid var hovedmynt og det beregnede verdiforhold til kroner.

Norges Bank regner med følgende verdier:

1514 -1694 1 gylden/1 riksdaler species = 4 kroner

1695 -1794 1 riksdaler kurant = 3,25

1795 -1812 1 riksdaler kurant = 3,20

1813 -1815 1 riksbankdaler = 2 kroner

1816 -1874 1 spesiedaler = 4 kroner

1875 - 1 krone = 1 krone

Et eksempel viser hva dette verktøyet kan brukes til.

Litteraturen gir mange eksempler på slit og savn blant verksarbeiderne. Men hvor fattig var de egentlig?

La oss anta at en gruvearbeider i 1877 hadde en årslønn på 750 kroner.

Kalkulatoren regner da ut at dette tilsvarer 35767 2010-kroner.

Et slikt tall må selvfølgelig brukes med forsiktighet, men det bekrefter at vanlige arbeidsfolk virkelig *var* fattige og at både barnarbeid og småbruksdrift i mange tilfeller var nødvendig for å kunne leve et noenlunde godt liv.

For presentasjon av indeksen, se http://www.norges-bank.no/templates/article_42931.aspx.

Indeksen for 1516-1871 er resultat av et arbeid av prof. Ola Grytten. Han redegjør for metoder mm i en artikkel man kan gå til via en lenke på nettsiden.

På denne siden presenteres også et kurvediagram som bl.a. viser at det var relativt små bevegelser på indeksen i den store omstillingsperioden for norsk bergverksdrift mellom 1850 og 1. verdenskrig. Her kan altså indeksen brukes til å dokumentere at lønnsøkninger i denne perioden langt på vei var rene reallønnsøkninger.

For mer informasjon om inndeling i skilling, forholdet riksdaler courant/riksdaler species mm, se http://www.norges-bank.no/templates/article_25986.aspx